1871. III. évfolyam. 138. szám. Szombat, julius 15.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szam 10 „
Előfizetési pénz s minden kozlemény: Főpiacz. Vecsey-haz földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedeseben s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utjan.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Mi készül keleten?

=) Van egy jó régi magyar példabeszéd, mely mindannyiszor eszünkbe jut, valahányszor a mult 1870 ik év felforgató eseményeire gondolunk.

E példabeszéd: „a zavarban halászni.“

Alig ért ehez politicai tekintetben jobban valaki, mint az északi jeges medve diplomatiája, s ez irányban ügyességének alig alá fényesebb bizonyitékát, mint akkor, midőn a két nyugoti nagyhatalom élet halálharczát, s Európának ebből kifolyó tehetlenségét a párisi szerződés legnyügösebb pontjai megsemmisitésére használta fel.

Az 1856-iki párisi békét, illetőleg annak azon pontjait, melyek a Fekete tengert Oroszország előtt elzárták, a londoni conferentia, daczára Ausztria minden erőfeszitésének, megsemmisitette, és pedig oly körülmények közt, a melyekből kifolyólag Törökországnak, ha továbbra is járszalagon nem akará magát vezettetni az európai többi hatalom által, — gyökeresen változtatni kellett politiczáján.

Ugyanis akkor, midőn Gortschakoff felmondotta a portának a párisi szerződést, a porta alkalmat nyert meggyőződni az európai hatalmak barátsága felől.

Ehhe terjesztette a hatalmaknak, hogy ezen szerződésnek érvénybentartása, vagy elejtése nemcsupán Törökországra nézve bir érdekkel, hanem egész Európára, s hogy azelső rangu kérdés fontosságával birván, ha a hatalmak a magok részéről el vannak határozva a párisi szerződést Oroszország minden megtámadása ellen fentartani, ő a maga részéről minden erejét megfeszitendi jogai megvédésére.

Ha azonban a hatalmak nem lennének erre hajlandók, akkor a cserben hagyott Törökország, nem gondolva az európai érdekekkel, a maga utján fog haladni. A londoni conferentia összeült, s mindazt, mit Oroszország óhajtott, helybenhagyta, s ez által Törökországot azon politikai térre tette, a melyen most meglehetős eredménynyel mozog.

A porta ugyanis megelégelte a protegált hatalom szerepét, s miután ezen pártolásra főképen és mondhatni csupán Oroszország ellenében volt szükséges, egyet tudott politikája eddigi oroszellenes irányzatán, s igyekezett, ha nem is örökre, de legalább egyidőre helyre állitani a barátságos viszonyt a szultán és a czár között.

A török diplomaták ez irányban megindított buzgalmát, mint azt olvasóink táviratokból tudni fogják, siker koronázta, s ennek folytán Törökország nemcsak azt érte el, hogy most már csakugyan magára fog megállani, hanem azt is, hogy hozzá kezdhet azon nagy munkához, melynek sikerülése biztosithatja csupán a törökbirodalom fenállását, nevezetesen: az islam egység megalapitásához.

Törökország tehát most, a midőn hagyományos ellenségével barátságos viszonyra sikerült lépnie, mindent elkövet arra nézve, hogy erejét összpontositsa. Addig a katonai szolgálat alól a porta keresztyén alattvalóinak bizonyos fejadó lefizetése által meglehetett szabadulni, most erre vonatkozó törvény megszüntettetett, s Törökországban ma már a keresztyének csakugy besoroztatnak ahadseregbe, mint az izlam hivei.

Az Oroszországgal helyreállitott barátságos viszony folytán megváltozott török politika kifolyásakint tekinthetjük még, és főleg a portának az egyiptomi alkirály, és tunisi bey iránti eljárását.

E két afrikai khalifa Francziaország védelme alatt lassanként kivonta magát a porta befolyása alól, s ezáltal a padisah hatalma igen gyengült. E két khalifatus most meg fogna szüntettetni, s a porta egyenes kormányzása s uralma alá helyeztetni; a miből a portának nemcsak hatalma öregbedésére van kilátása, hanem egyszersmind bő pénztorrásokat is talál ottan.

E két félsouverainné emelkedett khalifát a porta mindaddig, mig Oroszországgal a barátságos viszony helyre nem állott, meg nem fékezheté; most azonban, bár minő szigorral lépjen is fel ezek ellen, nem tarthat attól, hogy Oroszország ellene mondjon eljárásának. Francziaország most annyira el van foglalva belbajaival, hogy felőle keleten bármi történhetik. Angliának pedig és Ausztria s Magyarországnak mindaz, mi által Törökország erősbödést nyerhet, érdekében állván, igy a porta most háboritatlanul kezdheti meg a reorganisatio, s az erők tömöritése nagy munkáját.

Szellőztetni akartuk e tárgyat most, mert minden jel oda mutat, hogy a porta Egyptom és Tunis ellen igen rövid idő alatt erélyesen megkezdi müködését; azt azonban ha vajon abból komolyabb bonyodalmak származnak-e, nem tudhatni, mert Izmail basa, még mindig, a midőn csak kenyértörésre került volna a dolog a szultánnal, jónak látta engedni; most azonban az engedékenység egyet fogván nála jelenteni a teljes megadással, s lemondással, — megeshetik, hogy fegyveres kézzel fog ellentállani a szultán parancsának; e háboru azonban a már kifejtett okoknál fogva localisált marad a abból Európára semmi féle hátrány nem háramolhat.

Különben a portának nincs mit bizonia az orosz barátság tartósságában, mert alig hihető, hogy az orosz czár huzamosabb ideig lemondjon Nagy Péter hagyományos politikájáról, melynek végczélja a török birodalom megh6ditása.

= **A városi főispánok** kinevezésének ügye gyorsan halad előre; ugy hirlik, hogy 15 városi főispáni kinevezés már fel is lett terjesztve ő felsége elébe.

— **Magyar Lloyd társaság** van alakulófélben Fiumében, az ügy élén Horváth Béla áll, az alapitók nevei között olvassuk Jókai Mór, Iványka Imre, Podmaniczky Frigyes, Éber Nándor neveit is. Ohajtjuk, hogy sikerüljön.

= **A rendőrség** kérdését tárgyalta tegnapelőtt a minisztertanács. Elfogadta azon elvet, hogy a fővárosi rendőrség az állam által fog kezeltetni. A rendőrség administrativ és igazságszolgáltatási része el fognak egymástól különittetni, s a rendészeti itéletek birói közegek által fognak hozatni.

= **Miletiesnek** a hirhedt szerb agitatornak lapja kezd veszedelmes térre átmenni az izgatásban. Ugyanis a prágai „Politik“-nak Ujvidékről táviriák:

„Ujvidék, julius 9. A „Zastava“ egy fulminans czikkben kijelenti, hogy a magyar kormány részes, Mihály volt szerb fejedelem meggyilkoltatásában, elannyira, hogy ha a legfelsőbb törvényszék bünösnek nyilatkoztatta volna is ki Karagyorgyevits ex-fejedelmet, a magyar kormány nem merészelte volna őt elitélni. A „Zastava“ fölhivja a magyar kormányt: hogy ha van bátorsága, fogassa őt perbe ezen állitásáért.“

Ez már aztán a nemzetiség elleni izgatásban a legaljasabb modorhoz tartozik, s elvárjuk a magyar kormánytól, hogy Miletics e kihivását ignorálni nem fogja.

— **A földmivelési miniszterium** a tiszavidéki, a magyar északkeleti, a magyar keleti, az első erdélyi, a kassa-oderbergi vasut, az osztrák államvasut s a déli vasuttársaságoktól mérsékelt szállitási dijakat eszközölt ki a folyó évben tartandó gazdasági kiállitásokra és versenyekre küldendő tárgyakra nézve.

= **A volt román határőrezredek** birtokviszonyai rendezése czéljából a kormány által kiküldött bizottság, az eddig folytatott tárgyalás eredményét egy jegyzőkönyvben bemutatta a belügyminiszternek. A bizottság barátságos kiegyezést ajánl.

Külföld.

= **Franciaország.** A „Bien public“ a Chambord gróf által, saját pártja kebelében előidézett katastrófáról irja: „A számüzött királyság leghivebb szolgái, annak legügyesebb tanácsadói, leveretve, elcsüggedve visszavonultak. Ők egy alkotmány előszavát várták, s a prolog helyett egy már befejezett könyvnek epilogját kapják, mely könyvben bár vannak dicsteljes lapok, melyeket a nemzet soha el nem feledend, de csakis ez lesz egyedüli jutalma a capetingeknek, kik most épen ugy elfognak tünni, mint a hogy a merowingek és carolingek eltüntek.

Az adó fölemlésének a franczia nemzetgyülésen oly hirtelen történt elfogadása mindenfelé igen nagy sensatiot keltett. Erre azonban a franczia államkincstárnak a jelenlegi körülmények közt mulhatlanul szüksége volt.

A „Journal Amiens“ jelenti, hogy az ostromállapot alá helyezett Amiens város polgármestere Versaillesbe ment, hogy ott a megszálló német csapatok minél előbbi eltávolitását kérvényezze. Ott tudtára adatott, hogy jul. 8-án 450 millió frank hadikárpótlás kifizettetett s a hiányzó 50 millio is pár nap mulva ki fog fizettetni. (Már megtörtént, szerk). Ekkor aztán a Somme megye ki fog ürittetni.

A franczia ügyvivőt Berlinben de Gabriac marquist a berlini udvarnál igen jól fogadják. A marquis Thilevel egy hét óta minden nap tanácskozást tart. Egyátalán napról napra barátságosabbá alakul a két kormány közötti viszony.

Az öt legnagyobb párisi lap képviselői meglátogatták Thierst és Pouyer Quertiert, s előterjesztették a sajtó tulságos megadóztatása beszüntetése iránti kérelmüket. Sikert nem arattak.

A franczia nemzetgyülés egy magánbizottsága ideiglenes alkotmány kidolgásán fáradozik, mely alkotmány szerint Thiers két évig maradna az állam vezetője. Ezen két év alatt készülne el a nemzetgyülés egy nagy bizottsága által a végleges franczia alkotmány. E hirt franczia lapokból ujabban nem olvastuk, a „N. fr. Pr.“-nek Londonból táviriák.

= **A Németorszagban** maradt franczia hadifoglyok hazaszállitása is fokozott erélyyel folyik. Jul. 2. óta a szállitások oly gyorsan eszközöltettek, hogy ama 49 tiszt és 50,107 katona közül, ki jul. 2-án még német területen volt, ma csak igen kevés van már hazánkban kivül. A várak kiüritése s a foglyok hazaszállitása jul. 20 ig mindenesetre be lesz fejezve s azután csak a beteg vagy ekárt franczia katonák maradnak az első tizenkét német hadtest területén. A betegek ügyében a „Société des secours“ Munny báró és Sarrurier gróf utján már tárgyalásokat kezde Berlinben, hogy azok hazaszállitása a betegek számára rendelt kocsikban történjék.

= **Vilmos** császászár Emsbe utazása alkalmával julius 9-én Wiesbadenben a 80. sorezred első zászlóalja előtt következő rövid beszédet tartott: Indittatva érzem magamat, hogy nektek még egyszer személyesen kifejezzem köszönetemet. Ti vitézségtek, figyelmetek által oly sikereket segitettek kivivni, minőket ily mértékben senki előre nem láthatott. Ti olyképen feleltetek meg kötelességteknek, mint német katonákhoz illik. Fogadjátok érette királyi köszönetemet. Köszönöm a tiszt uraknak, kik a katonaságot e szolgálatokra kiképezték, köszönetet mondok a katonáknak vitézségök és kitartásukért. Többet nem mondhatok, talán még egyszer viszontlátjuk egymást. Most menjetek haza, s legyetek ismét szorgalmas és tisztességes polgárok, mint valódi katonához illik. Isten veletek gyermekeim!“ Reméljük, hogy a császár nem a csatatéren akarja viszont látni katonagyermekeit.

— **New-York** három nap előtt iszonyu esemény szinhelye volt. A protestansok — a távirda nem közli mily okból — utczai processiót tartottak, melynek megakadályozását az irlandi katholicusok már elhatározák. A protestansok ezt tudva nagy elővigyázati rendszabályokat tettek, több ezred katonaság s számos városi rendőr védelme alatt tarták meg a processiót, de mindez nem használt. A katholicusok fegyveresen megtámadák őket, heves harcz fejlődött ki, melynek majdnem 300 ember esett áldozatul. A vallási türelmetlenség tehát az oczeanon tuli szabad köztársaságban is ily véres dolgokat idéz elő!

UJDONSAGOK.

* **A debreczeni reform. egyházmegye esperességére** már 3 izben történt szavazás anélkul, hogy kellő eredmény állott volna elő. Második szavazáskor ugyan Révész Imre nagy szótöbbséggel elválasztatott, de ő el nem fogadta a megtiszteltetést. — A legközelebbi szavazás eredménye következő: A beérkezett 29 szavazatból N y i r i Péter vértesi lelkész kapott 11, K. T ó t h Mihály debreczeni lelkész 9, s N é m e t h y Lajos b.-ujfalui lelkész s egyházmegyei főjegyző is 9 szavazatot; és igy általános többséget senki sem nyervén, a fentirott 3 egyén ujra kijelöltetett szavazásra; az eredmény f. hó 26-án fog a szavazatok felbontása folytán kihirdettetni. Ha mindegyik egyház megmarad szavazata mellett, ugy nem tudjuk, mikor lesz általános többség!

* **Pályázat.** A kir. m. természettudományi társulat f. évi január 4-én tartott közgyülésében egy a magyar gazdaközönség igényeihez mért népszerü mezőgazdasági vegytan megiratását határozta el. Minthogy az e munkával megbizott egyének közbejött körülmények miatt a megbizatástól visszaléptek, a kir. m. természettudományi társulat választmánya jul. 5-én tartott ülésében a következő pályázathirdetését rendelte el, melynek közlésére fölkérettünk:

Készittessék a megirandó népszerü mezőgazdasági vegytannak részletes tervezete és adassék elő egyszersmind az is, hogy szerző mily forrásakat vél a munka megirásánál legczélszerübben használhatni. Kivántatik továbbá, hogy a megbizatásra pályázók a megirandó népszerü mező-gazdasági vegytan egy általuk megválasztandó fejezetét rendszeresen kidolgozva mellékeljék.

Az idegen kézzel irt, jelmondattal jegyzett pályamü, a szerző nevét rejtő, ugyanazon jelmondattal ellátott, lepecsételt levél kiséretében legkésőbb 1871. november 30-áig a társulat titkári hivatalába küldendő.

Az igényeknek megfelelő pályamü szerzője megbizatik a népszerü mezőgazdászati vegytan megirásával, melynek tiszteledija 2000 frt. A különben jónak talált tervezetek pedig a társulat közlönyében fognak közzététetni és mint eredeti czikkek dijaztatni

Pesten, 1871. julius 11-én. A választmány rendeletéből közli Lengyel Béla első titkár.

* **A germanisatio ügyéhez.** Tisztelt szerkesztő ur! A magyar nemzetnek örege és apraja mindig küzdött a germanisálás ellen, és most, midőn azt látja az ifjuság, hogy a magyarnak nemzeti öltözete és nyelve veszélyben forog, mindent elkövet ezen két nevezetes nemzeti tényező megmentésére. A pesti fiatalság kitüzte a helyreállitás zászlaját, a mennyiben elhatározta a magyar ruhák viselését, hogy volnánk hát mi a hátramaradók az alföld legnagyobb s legmagyarabb városában, Debreczenben? Nem is maradhatunk el, s nem is maradunk el, mert a fiatalság hódolva ezen eszmének, legnagyobb többsége legalább határozottan feltette magában, hogy jövőre a magyar ruhát fogja a pesti fiatalság példájára viselni. Eljenek tehát azon debreczeni jogászok, kik e feltevést a jövő évi első közgyülésen határozattá, s törvénynyé is fogják emelni. Egész tisztelettel Papp Sándor.

* **A postaigazgatóság** az általunk emlitett hiányokon pár nap alatt nagyobbára segitett. Igy a hivatalnokok személyzete már 1 hián teljes számu, s a hiányzó egy hivatalnok is beérkezik pár nap alatt. A levélhordók száma egygyel már ma szaporittatott. Mayer Antal ideiglenesen tegnap este vette át a posta vezetését.

* **Tudomásul.** Azon eddigi gyakorlat, hogy a postai utánvételek, a feleknek a levélhordók által kifizettettek, az átadás gyorsitása szempontjából beszüntettetett, s az utánvételek ezentul a postán fognak fizettetni.

* **Guszmann Róbert** a Király Mihálytól bérelt „Magyar király“-hoz czimzett vendéglő bérlője, ezen helyiség berendezésével ismét megmutatta azt, hogy ő mennyire az izlés, a comfort embere e téren. A vendéglő udvara csinos kertté van átvarázsolva, s ennek eszközlésében Vogel festész ügyes ecsetét nem csekély része illeti az érdemnek. Gyors, pontos kiszolgálat, izletes ételek, jó borok, kitünő sör, — ezek a helyiség kellemeivel együtt véve bizonyosan nagy közönséget fognak Guszmann körébe vonzani.

* **A lovas és gyalog honvédesapatok** anyag- és élelmi járandóságai szükségleteire nézve Debreczenben, ugy Pesten, Mező-Turon, Nagyváradon, Püspökiben, Aradon, Boros Jenőn, Karczagon, Egerben, és Jász Berényben, folyó julius hó 27-kén, az illető honvédparancsnokságok részéről, a folyó évi decz. végéig terjedő időre, irásbeli ajánlatok mellett, árlejtés fog tartatni. A lótápokranézve az ajánlatok az 1872. évi augustus végéig terjedő időtartamra is elfogadtattnak. A többi feltétel a városi kapitányi hivatalnál megtekinthető.

* **Gusztinyi Sándor** szabásztanitó ezuttal ismét igazolja azon jó hirnevet, melyet Magyarország több nagy városában hátrahagyott. Itteni müködését is siker koronázta, mint az e lapunk hirdetési rovatában levő elismerő nyilatkozatból kitünik. Gusztinyi S. még nehány hetet itt tölt Debreczenben.

* **A Löfkovics**-féle árverési intézet programmját ma veszik olvasóink, s mi ezuttal csak azt jegyezzük meg, hogy az a nálunk hiányzó zálogházi intézményt lesz hivatva első sorban pótolni, s mint ilyen, igen érezett hiányon segit városunkban.

* **Megjelent s beküldetett** szerkesztőségünkhöz: „E s o p u s i m e s é k“ Fedrus után, szabadon fordtotta Komáromy Károly. Második kiadás. Ára 20 kr. — Kiadta ifj. Csáthy Károly a. k.

* **Korán érett gyümölcs.** Hadházról egy 14 éves fiu szokott bejárni városunkba, s itt már régen üzi zsebelési mesterségét, e fiu többszöri eltolonczolása után sem rettent vissza megszokott életpályától s ma reggel ismét elcsipetett.

* **Ciniselli circusa**, ugy hallatszik, vásár előtt városunkba érkezik, s aztán a nyár hátralevő részét itt tölti. Bizony nem ártana, ha lenne valami szórakozás a hosszu, s unalmas nyári estéken.

* **Elfogatás.** Multkor irtuk, hogy Szatmárról nehány jó madár, a börtön falát kiásva megszökött; ezek közöl egy csakugyan városunk felé vette utját, s itt tegnap este be is fogatott.

Fővárosi értesitő.

** A c s o d a nő-orvos. Györffy Gyula Vitoriából levelet intézett P. Szatmári Károlyhoz, melyből érdekesnek véljük átvenni a következőket: „Csoda, de mégis igaz! Az orvosi tudomány eddig lehetlennek tartotta, hogy a láb, mely önkéntes ficzamot szenvedett, előbbi helyére visszahelyeztessék. Zoltán fiam lábáról is igy nyilatkoztak az orvosok. Igérték, hogy

TÁRCZA.

AZ EMBERVADÁSZ
vagy
A VILÁGTALAN.

— Franczia regény —

irta: **Gonzales Emánuel.**

Folytatás.

— Én nem hiszem, hogy a halhatatlan Leonardo da Vinci e hitvány másolásnak teremtője lett volna. Mit jelentsenek ez aranynyal fölczifrázott süvegek az apostolok fején, kik igy inkább hasonlitnak a keleti satrapákhoz? Mirevalók ezek az aranyos csatok, gyürük és nyakékek s végre ezek a hermelinnel bélelt köntösök, melyek alatt az emberi tökéletes alakokat nem lehet kivenni? Ez a másolás semmi szinvegyitési tehetséget nem árul el s egy ily egyszerü és magasztos tárgynak összhangja, mint megváltónknak utósó vacsorája nem található föl e marionett-képen, melyet csak ügyetlen kéz és badar eszmejárás másolhatott e vászonra.

Scholasticus ur a szánalom kifejezésével emelte két kezét a padlás felé.

— Elvadult és tapasztalatlan burgundi ifju! — szólt elragadtatással. Ugyan hová tetted a szemedet? Micsoda? Hát ily nyomorult kezdő készitett Leonardo da Vinci eme legnagyobbszerü müvet gyalázni? Térdre szerencsétlen! Nyisd föl szemedet és kérj bocsánatot a káromlásért! Hát nem ismered föl e remekmüben a nagy müvésznek isteni ecsetjét?

Ferencz még mindig kétkedve mosolygott.

— Ami pedig e „Szt. János“-t illeti — szólt Scholasticus ur, egy kis függönyt vonva félre, mely egy ujabb csodát rejtett. — ez legnagyobb kincsem, Dürer Albert remek müve, ki a német müvészeket átalában, még Holbeint, és Schön Mártont is felülmulja.

A festő hitetlenül rázta a fejét.

Jézusnak e kedvencz apostola oly vöröshaju mészároshoz hasonlitott, ki hivatását kellő virtuozitással tölthette volna be.

Scholastikus ur a fiatal festőnek gyanus fejrázását nem látszott észrevenni, s igy folytatá beszédét:

— Ön bizonynyal ismét azt fogja állitani, hogy ez az én szent Jánosom nem a hires Dürer Albert müve, ki magát neje által meg hagyta veretni és magát azzal boszulta meg, hogy oly féfit festett, ki a nejét páholja el. No lám, ön ismét téved. Ha ez a szent János szelid szép arczu volna, amint ezt az apostolt rendszerint festeni szokták, mintha az Krisztusnak bájos viszfénye akarna lenni, akkor én ezt mint méltatlan mázolást a padra vitetném föl. Hanem hát, ez a szent János senki más, mint Luther Márton a rettenthetlen hitujitó, kit Dürer e név alatt festeni sem merészelt volna. Ez ennek a szent János képnek a története. Ugyan föltudja-e fogni e képnek mübecsét?

Perrier Ferencz csak a pompás keretekben gyönyörködött, melyekbe a hitvány mázolatok foglalva voltak s titkon örült, hogy ha már a tudor ur ily kontármüveknek is oly nagy becset tulajdonit, mily kedvességben fognak az ő képei részesülni.

— Nos, fiatal ember, immár látta ön az én mükincsemet, — folytatá Scholasticus tudor. — En azt is el tudom képzelni, hogy a kezdő festész ily kincsek láttára a csodálkozástól el van fogulva s tetszését csak néma jelekben, szemének pillantása által fejezi ki. De elhiheti ön fiatal ember, hogy ostoba szomszédaimnak tudatlansága és közönbössége annyira megy, hogy még csak nem is vágynak mükincseimet megszemlélni. Ők e nemes szenvedélyemet balgaságnak keresztelik, és ha kedvem kerekednék, e müremekeket elárusitani, csak a zsidókhoz kellene folyamodnom, — és — óh gyalázat! — ezek nem átalnának nekem minden egyesért oly potom összeget kinálni, amennyin egy közönséges kenyeret sem lehetne vásárolni.

— Hát olykor kereskedik is ön a képekkel Scholasticus ur? E szerint nemcsak mübarát, hanem a szép termékek vásárlója és eladója is.

— Még csak ezután fog engem megérteni drága barátom — szólt ismét a tudor. — Én pártolom a müvészetet. Egész életem a remekmüvek terjesztésének van szentelve. A festészeti remekmüvek az egész világ tulajdonát képezik. Ha én azt örökre megtartanám, akkor azok a világra nézve veszve lennének, mert csak saját gyönyörömre szolgálnának, mig igy népszerüsithetem azokat.

— Helyesen, igen bölcsen gondolkozik Scholasticus ur, — jegyzé meg Perrier Ferencz, ki festészeti vázlatainak könyvét hóuaalól e közben elővonta. — Es ez engem fölbátorit arra, hogy csekély tehetségemtől telt rajzolataimat ön-nek bemutassam. Ezek az ön müremekeivel épen nem hasonlithatók össze.

— Csak látom, a szerénység szól belőle fiatal ember. No az oly jól is áll a fiatalságnak. Nos hadd lássam hát azokat a rajzokat. Azonban vegye tekintetbe, hogy én valódi müismerő vagyok és itészetem szigoru szokott lenni.

Ferencz nem minden elfogultság nélkül szedte elé képeit, s kivette „croquis“-ját.

Scholasticus tudor csak futólag tekinte a rajzra.

— Nem rosz, — jegyzé meg. — Látszik rajta a tehetség nyoma. — Bizonyos styl és emelkedettség látszik ezeken az i z é k e n. Önnek jó izlése és könnyü keze van. És mit szándékozik ön ezekkel a kis vázlatokkal kezdeni?

Az ifju festész némi zavarral tekintett rá.

— Szeretném eladni ha vevőt találnék rá, hogy utamat Rómába folytathatnám.

— Ah! Tehát ön Rómába igyekszik Perrier mester! Gyönyörü ut ez! Ugy szeretnék társul szegődni önhez, hogy a nagy mesterek müveit egy tömegben szemlélhessem, annyival inkább miután az ő remek festményeikből nehány becses példánynyal dicsekedhetem.

— Önnek még valóban sokat kell látnia és észlelnie, — jegyzé meg Perrier nyomatékkal és nagyon szarkasztikus hangon, mi szerencsére az önhitt müismerő figyelmét kikerülte. — Biz ugy. Mindenelőtt pedig Michel Angelónak „utósó itélet“-ét óhajtanám megszemlélni.

— Valóban csodálom hogy e müremek az ön képcsarnokában föl nem található — válaszolt Perrier Ferencz csodálatos egykedvüséggel.

— Ugy van. Róma, Róma az a legszebb álomképem! Sajnos, hogy betegeim vannak, kiket nem hagyhatok magokra.

— Ön nem akarja, hogy egyedüliségben haljanak meg, — szólt Perrier, odavetve.

— Hanem ifju barátom, ön valóban nagy tehetséget árul el, és én azt hiszem, hogy eme rajzolatok nem vállanának szégyent az én gyüjteményemben, ha én ezeket ide bekebelezném.

A festész komoly arczán a remény sugára kezdett derengeni.

— Csak az a baj, hogy egy bizonyos körülmény gátol ezeknek megvásárlásában.

Miféle körülmény? — kérdé Perrier, aggálylyal.

— Hogy ön még nem halt meg, fiatal müvész.

— Hogy nem haltam meg? Hogy érti ön ezt doktor ur?

— Nos, figyeljen. Én nem óhajtom az ön halálát, isten mentsen meg, sőt azt kivánom, hogy az ég még sokáig nyujtsa ki életét. Sajnos azonban, hogy én elvemül tüztem ki, hogy élő müvésztől soha sem vásárlok képet. Ugyan tekintsen körül még egyszer képtáramban s tapasztalni fogja, hogy minden mübarátnak sajáit izlése van, amint azt ön is tudhatja; és én valóban sajnálom, hogy nem lehetek eszköz abban, hogy utját Róma felé tovább folytathassa.

(Folytatása következik.)

egészsége helyreáll; de egyhangulag azt mondották, hogy a ficzam ficzamnak marad. — És ime Dalcin, egy olasz paraszt nő, ki irni, olvasni nem tud, felülemelkedett az orvosi tudomány eddigi magaslatán, mert a mit az orvosok lehetetlennek tartottak, ő megtevé harmadfél nap alatt. Örömmel értesitelek kedves barátom, hogy kis fiam lábát Dalcin ma — két napi borogatás után — egy fél perczig tartó mozgatással szabad kézzel, minden müszer nélkül, elébbi helyébe visszahelyezte. A gyermek sem a mütét alatt, sem azóta mostanáig a legkevesebb fájdalmat sem érezett. A mütét pedig annyira sikerült, hogy a két láb között alig maradt valami csekély különbség. Én, ki a mindent megbámulók közé legkevésbé sem tartozom, csodálom e nőt, ki itt mindennap 4—5 hasonló áldásos mütétet visz végbe és mig élek, örökké hálás szivvel fogok rá emlékezni.“ Irja még, hogy Lónyai Gábor is ott időzik Olga leánya lábának orvosoltatása végett.

** A fekete himlő, Oroszország ez iszonyu és halálos betegsége már Pesten is kezd mutatkozni.

** Esküdtszéki tárgyalás volt Pesten jul. 13-án; vádló Gyöngyössy Horváth pesti ügyvéd volt, vádlott Berkes Sándor az „Ung. Lloyd“ ujdondásza, vádlott felmentetett.

** Gyászhir. Deák József jogász, ki több philosophiai munkájával már figyelmet keltett maga iránt, elhunyt. Áldás poraira!

** A kormány a Duna-szabályozási munkálatokat az átalános osztrák társulatnak adta át.

Belföldi hirek.

*** Esztergomban, hol a barátok sok zárdája mellett eddig csak egy apáczazárda volt, most Simor ez utóbbi fajból még egy zárdát alapit a pápai jubilaeum emlékére.

*** N. Szalontán uj vizszabályozó társulat van alakulóban az ottankörül garázdálkodó névtelen patakocskák szabályozása végett.

Délutáni posta.

— A százados, ki tegnapelőtt a Károly kaszárnya harmadik emeletéről leugrott és szörnyet halt, Orell János volt, a Mollináry nevü 38-ik számu gyalogezredből.

— Páris, jul. 14. Az itteni pénzverdében soha nem látott tevékenység uralkodik; 20 gép dolgozik éjjel nappal, minden másodperczben egy-egy aranyat verve, mi óránkint 72,000 db aranyat ad. De nemcsak franczia pénzek veretnek itt, hanem kinainak, japániak, szóval a föld minden népe számára, mert a franczia tüzetes pénzverés még mindég megőrizte határtalan hitelét.

— Páris, jul. 14. Gambetta tegnap megjelent a nemzetgyülésben, azonban a vitában részt nem vett. — A nemzeti védelmi kormány eljárásának megvizsgálására kiküldött bizottság tegnap Palikao és Benedetti ügyét vette elé. — Legközelebb az összes francziaországi nemzetőrség feloszlatására vonatkozó tjavaslat fog terjesztetni a nemzetgyülés elé.

A „Debreczen“ eredeti MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Belgrád, jul. 15. A kormány rendeli, hogy a községi készlet raktárakból a vizár által sujtott vidékeknek vető mag, s a hol kell, élelem is adassék kölcsön. Azok, kik egészen tönkre jutottak, államsegélyen fognak eltartatni.**

= **Florencz, jul 15. Daczára az ellenlenkező tudósitásoknak a pápa egészségi állapota aggasztó. A pápa egy fejbajban szenved, s többször fére beszél.**

= **Cattaro, jul. 15. Rodich Dalmatia kormányzója a császár megbizásából üdvözletét nyilvánitotta a montenegroi fejedelemnek a trónörökös születése alkalmából.**

Nyilttér.

Betlen Zsigmondné — Bálint Zsuzsánna hajduhadházi lakos engem a hajdukerületen csalásért és hamis okmány késziteśért csupa negédségből bevádolt; alaptalan vádjával azonban elutasittatván, miután polgári becsületem ily botor magtámadásért elégtételt nem nyertem, a „verba verbis, verbera verberibus recoupensantur“ jogi elv alapján kijelentem, hogy: exrector Betlen Zsigmondné Bálint Zsuzsánna mindaddig hamis vádaskodó maradand — mig ellenem csalást vagy hamis okmány készitést benem bizonyitand.

Hadház 1871 julius 13.

Tolnai János
hadházi lakos.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Árverési intézet felállitása.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint szomszéd városunk N.-Váradon 22 év óta ismert szeplőtelen becsületességem és másfél év óta az ottani árverési intézetnek a közönség közmegelégedésére kezelése folytán, ugy szinte elegendő biztosság letétele mellett engedélyt nyertem, helyben egy árverési intézet (Auctions Institut) felállitására, melyet e jelentés megjelentésével egyidejüleg főutcza Veszprémy-féle ház 1829. sz. alatt kezelni megkezdendek.

Ezen intézetnek czélja a közvetités azok között, kik ingó tárgyaikat bármi oknál fogva, értéken alul, de gyorsan el akarják árusitani, — és azok között, kik ugyane tárgyakat jutányosan megszerezni szándékoznak; mert az elárverelendő tárgyak, a tárgy tulajdonosának szabályszerü beleegyezéséhez képest, a valódi értéken alul, többnyire három negyed, gyakran fele áron is kiáltatnak ki, s a legtöbbet igérőre nyilvánosan leütetnek.

A tárgy, — tulajdonosának beleegyezésével, — árverés nélkül is eladathatik, a tulajdonos által kiszabott alsó árért.

E czél kiterjed:

1) Magánosokra, kik arany-ezüst nemüeket, ékszereket, ruhákat, butorokat, vagy más akárminemü ingó tárgyakat gyorsan, de lehető legjutányosabban elárusittatni kivánnak.

2) Kereskedőkre, kik boltbeli áruczikkeket, valami portékát, különféle okokból, gyorsan, akár árán alul is eladatni akarnak.

3) Iparosokra, kik valamely rajtok maradt munkát kénytelenek bár igen olcsó áron, de minél hamarább eladni.

4) Oly vállalkozókra, kiknek sikerül gyakran Bécsben, vagy más nagyobb városokban, árveréseken vagy pénzzavarban levő gyárnokoktól csekély árért áruczikkeket megszerezni, és ezt bár igen leszállitott áron, de gyorsan eladni akarják; mindezeknek e jelen intézet alkalmat nyujt czéljaik leggyorsabb elérésére.

5) Végre ezen intézet az egyetlen legbiztosabb forrás, hol a t. cz. közönség a legkülönbözőbb tárgyakat a legjutányosabban megszerezheti.

Az intézet alapszabályai az intézetben nyomtatva megtekinthetők; hogy miképen van gondoskodva, miszerint egy részről a t. cz. közönség, más részről az intézet tulajdonosának vagyona meg ne sértessék, tájékozásul némely a kezelésre vonatkozó következő §. felemlitését nem mulaszthatom el:

4. §. Mindenik t. cz. félnek, ki tárgyat elárusitás végett az intézetbe átad, nyomtatott téritvény szolgáltatik ki, mely magában tartalmazza mindazon körülményeket, melyek a tárgy felett és az intézet tulajdonosával kiköttettek.

5. §. Tárgyak csak az intézet tulajdonosa által ismert egyénektől, — vagy ha előtte ismeretlenek volnának, csak olyanoktól fogadtatnak el, kik magukat kellően igazolni képesek.

8. §. Az árverések a szükséghez képest hetenkint hetivásárkor tartatnak, miért is az árverelendő tárgyak az árverest előző napon a megjelenő helyi lapban, az árverés határidejével együtt meghirdetendők.

9. §. E meghirdetés által nemcsak a t. cz. venni szándékozóknak jut tudomásukra, hogy mi tárgyak lesznek árverésre kiteendők, — hanem a t. cz. tulajdonosoknak is, kiknek tárgyai elárvereltetnek, hogy igy megtudván az árverés idejét, ha akarják ellenőrizhessék az árverés cselekményét, közvetlenül meggyőződhessenek az árverés eredményéről, és pénzüket felvehessék.

10. §. Az árverés határideje a hatóságnak is mindig bejelentendő, melyen a hatóság küldöttje a rend s biztonság föntartása, ugy a szabályszerü eljárás ellenőrzése végett mindenkor jelen leend.

12. §. Kire az árverésen valamaly tárgy leüttetett, köteles a leütési árat lefizetni; mert az árverelésileg leütött tárgy többé semmi szin alatt vissza nem vétetik.

13. §. Ha valamely tárgy első árverésen el nem kel, akkor közelebbi árverési napon másodszor, szükség esetében még harmadszor is áruba bocsáttatik; de ha háromszori árverésen sem kel el, akkor a tulajdonos rendelkezésére hagyatik, ki is azt 30 nap alatt elszállitani tartozik; s ha el nem szállitaná: tehát a 30 nap elmultával bárminő árért elárverezhető.

15. §. Az elárverelt tárgynak ára, vagy a tárgy maga a téritvény visszaadása mellett szolgáltatik ki.

Ha valaki téritvényét elvesztette, akkor az elárusitott tárgynak ára a hatóságnál tétetik le; ha pedig a tárgy kikötött alsóbb árért is elárverelendő, a pénz a hatóságnál leteendő.

16. §. Becses tárgyak, u. m. ékszerek, drágaságok, arany s ezüst nemüek csak helybeli aranymüves előleges mérése s becslése után vétetnek át az intézetben; annálfogva róluk értéküket igazoló téritvény csak ugy állitható ki, ha azok az aranymüves által mérettek, és általa pecsételt levélben hozatnak, vagy ha a tulajdonos által ilyen módon fonal által le vannak pecsételve, hogy kicseréltetésük lehetetlen legyen.

17. §. Az árverés befejezése után az árverésen bevett ár — kivonatván abból a provisio, valamint a netán fölvett előleg s kamata — a tulajdonosnak, vagy igazolt megbizottjának a téritvény visszaszolgáltatása mellett kiadatik.

18. §. Föl sem tételezhető ugyan, de ha mégis megtörténnék, hogy a rend az árverésnél megháborittatnék, — tehát kik a rendet háborgatják, s igy az intézetnek hátrányt vagy kárt okoznak, a hatóság küldöttje által kiutasitandók, sőt a körülményekhez mért törvényes elbánás alá vonandók.

Azon reményben, hogy a t. cz. közönség ezen intézetnek hasznát belátja s azt kegyes pártolásával szerencséltetendi, vagyok teljes tisztelettel.

Debreczen julius hóban

Nagyobb helyiséget igénylő tárgyak iránt az intézet tulajdonosánál előbb értekezni kell.

Löfkovits J.
piacz-utcza 1829. sz. a.

Hirdetés.

Nagy hatvan utcza 1099 szám alatt egy nagy szoba, mely raktárnak is használható, minden órán kiadó. 269 3—3

Hirdetés.

H.-Szoboszló város közönségének birtokában levó korcsmáltatási jog — melyhez köttetvék a nagy és külső vendéglők, Rózsás, Békás belső, Koteles, Nyugszom külső csapszékek, oldal korcsmákkal együtt, az 1872. év januar 1-től kezdve számitott három következő évre t, i. 1872 1873 1874. évekre, a folyó 1871. augusztus 16-án déi előtt 9 órakor a városházánál tartandó nyilt árverésen eladatik, az árverési feltételek a város főhadnagyi hivatalánál előre is megtekinthetők. —

Kelt H.-Szoboszlón 1871. julius 4-én tartott közgyülésből. —

Teleky László m. k.
271 3—3 főhadnagy.

Hirdetmény.

A DEBRECZENI

könyv-, kő-műnyomda s kártyagyári részvénytársaság:

T. cz. részvényesei tisztelettel felhivatnak, hogy a részvénytőke 25%-át f. 1871-ik év jul. 30-ig a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknak e czélra ideiglenesen helyettesitett pénztárába befizetni sziveskedjenek. A befizetett összegekről az emlitett pénztár által ideiglenes nyugta fog kiszolgáltatni. Ha az ily elismervény tulajdonosa a kitüzött idő alatt a részletfizetést nem teljesiti a lejárattól számitott 30 nap alatt, az alapszabályok 7. §-sa értelmében, ismételve hirlapilag fog felszólittatni a hátralévő részletnek 6% késedelmi kamattal leendő befizetésére, minek elmulasztása esetében a már befizetett készlet a társulat alaptőkéjéhez fog csatoltatni.

Debreczen, julius 10-én. 1871.

Az igazgató választmány.

225 1—3

Vendèglői jelentés.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a **Jasztrapszky- házban** levő, az **„Akácz kerthez“** czimzett, azelőtt

Guszmann Róbert-féle

vendéglőt, ugy a nyári mint téli helyiségeket, folyó az az julius hó 15-től kezdve magam személyesen kezelendem, s mindent elfogok követni, hogy a n. é. közönség tömeges pártolását, kitünő minőségü ételek, italok, s azok jutányos árak melletti pontos kiszolgáltatása által kiérdemeljem.

Minden **Vasárnap** és **Csütörtökön** este Boka Samu zenekara fog **zene-estélyt** tartani, melyre a nagyérdemü közönséget szivesen látja

Debreczen, 1871. jul. 13-án

alázatosszolgája

Torma István
vendéglős.

273 2—3

Értesités.

Kacsó Ferencz üzletében
Czegléd utczán a Takarékpénztár épületében.

Lenkenczében **(firneis)** törött mindenféle szinü **kész festékek, pamacsok, töretlen festékek, Parafin szekér kenőcsök gazdasági** és **kerti vetemény magvak,** valamint **füszer áruk** jutányos áron ajánltatnak. 155 13—18

Elismerés és bizonyitvány.

Alólirott kedves kötelességet vélik teljesitni, midőn nőiruhaszabász tanitó **Gusztrinyi Sándor** urnak köszönetemet és egyszersmind teljes elismerésemet fejezem ki, azon valóban meglepő sikeres oktatásáért, mely szerint leánynevelő- és tanintézetem némely nagyobb növendékeit a nőiruhaszabásban alapos és könnyen felfogható oktatási modora által teljesen kiképezte.

Határozott szándékom ezentul is minden évben a minden nőre nézve oly szükséges és nélkülözhetlen nőiruhaszabásban általa oktatást adatni növendékeimnek.

Debreczen jul. 12. 1871 272 —1.

Tánczos — Dekombaz Erzsébet
leánynevelő- és tanintézettulajdonos nő.

Kitünő, jutányos fehérnemüek.

A legjobb hirü egyik **bècsi fehérnemü gyàrból** nagy és szép választékban kaptunk

kész fèrfi ès női fehérnemüeket, èjjeli pongyolàkat, ingeket, kötőket ès bugyogókat, s minden női fehérnemü felszerelést bizományban elvállalunk

s figyelmeztetjük a t. vásárlókat különösen arra, hogy a legjutányosb eredeti gyári árak mellett árulunk, s ez okból számos látogatást remélünk.

Tisztelettel

161 —

Rott Lipót és testvére
előbb
Rott Elkán és fiai Debreczenben.

Magyar király vendéglő

Debreczenben.

Czegléd-utczàn a KIRÁLY MIHÁLY házban

ma és **minden kedden és szombaton**

NAGY ZENE-ESTÉLY

OLÁH JÓZSEF jeles zenekarával.

Alólirott nem kimélt sem költséget, sem fáradságot, hogy az általa bérelt vendéglői helyiséget a lehető legszebbé, legkellemesebbé és kényelmesebbé tegye.

Kitünő jégbe hütött italok, izletes magyar ételek, pontos, előzékeny szolgálat lesznek ezentul is figyelmem főtárgyai.

kávé-házamat

hasonlóképen a legdiszesebben rendeztem be, s ott valódi mokka kávéval szolgálok, s minden kedveltebb lapot járatok, sőt a helyi lapok közül az olvasottabbat két példányban tartom.

Teke-asztalaim a legjobb állapotban vannak.

Számos látogatást kérek tiszteletteljesen

Guszmann Róbert
vendéglős.

276 1—?

Orvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy lakásomat 2170 ik szám alatt

a Teleky utczába a Greff-féle házba tettem át,

s rendelek a házon kivül, valamint a háznál leginkább

nöi betegségekben

naponkint d. u. 3-tól 4 óráig.

Szegény betegeknek d. u. 2-től 3 óráig minden dij nélkül állok rendelkezésére.

Tisztelettel

Dr. Deutsch Ferencz
gyakorló orvos.

64 0—

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)